

РЕЦЕЧЗІЯ

**на проект освітньо-наукової програми «Соціальна робота» (2023)
підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
галузі знань 23 Соціальна робота, спеціальності 231 Соціальна робота
в Уманському державному педагогічному університеті
імені Павла Тичини**

Згідно із Законом України «Про вищу освіту» з 2014 р. в Україні розпочався новий етап у підготовці наукових та науково-педагогічних кадрів. Із прийняттям Постанови КМУ щодо затвердження «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» (2016) у кожному закладі вищої освіти (ЗВО) та науковій установі вже накопичено значний досвід реалізації освітньо-наукових програм за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти.

Саме цей рівень вищої освіти, який відповідає 8 рівню Національної рамки кваліфікації та третьому циклу вищої освіти Рамки кваліфікації Європейського простору вищої освіти, передбачає оволодіння концептуальними та методологічними знаннями в галузі, формування етичного ведення, грунтовного наукового дослідження з дотриманням належної аcadемічної добречності, прагнення до постійного саморозвитку та самовдосконалення. Саме дослідницькі компетентності (усне та письмове представлення результатів власного наукового дослідження, управління науковими проектами та /або укладання пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрація прав інтелектуальної власності тощо) виокремлюються серед загальнофілософських, мовних і спеціальних, визначених Порядком 2016 року.

В Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини здійснюється підготовка докторів філософії за освітньо-науковою програмою «Соціальна робота» зі спеціальності 231 Соціальна робота, галузі знань 23 Соціальна робота. Сильні сторони ОНП – багаторічний досвід співпраці УДПУ імені Павла Тичини (який за науковим напрямом «Сучасні проблеми науки» (Соціальна робота) університет пройшов атестацію, 2020-2021 рр.) із ЗВО, науково-дослідними установами України і зарубіжних країн.

Проект освітньо-наукової програми «Соціальна робота» (2023), яка з 2016 року успішно реалізується в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини, розроблено відповідно до сучасних вимог з урахуванням новітніх тенденцій реформування та модернізації вищої освіти робочною групою кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (відповідно до Стандарту вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, ступінь доктор філософії, галузь знань 23 Соціальна робота, спеціальність 231 Соціальна робота, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 30.12.2021 р. № 1495).

Проект ОНП відповідає вимогам до розробки освітніх програм. Освітньо-наукова програма «Соціальна робота» для підготовки докторів

філософії фокусує увагу на обсязі кредитів необхідних для здобуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти; переліку компетентностей випусника; нормативному змісту підготовки здобувачів вищої освіти, який сформульований у термінах результатів навчання; формах атестації здобувачів вищої освіти; вимогах до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Програма структурована послідовно розкриває теоретичні і практичні складові підготовки доктора філософії як дослідника та викладача. Зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю 231 Соціальна робота. Готовність здобувачів до дослідницької діяльності забезпечується змістом ОК через формування відповідних компетентностей, залучення здобувачів вищої освіти до проведення досліджень (відповідно до п. 27 «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» (Постанова КМУ, 23.03.2016 р. № 261), що підтверджується матрицею відповідності програмних компетентностей компонентам ОНП).

Побажання для подальшого розвитку ОНП – розширювати базу наукових досліджень аспірантів відповідно до тематики дисертацій, галузевого контексту (за результатами опитування стейкхолдерів).

Отже, є підстави вважати, що у проекті ОНП «Соціальна робота» (2023) повністю враховано результати навчання, визначені Стандартом вищої освіти третього (освітньо-наукового рівня) за спеціальністю 231 «Соціальна робота». Тому, освітньо-наукова програма «Соціальна робота» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальністю 231 Соціальна робота в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини спрямована на забезпечення якісної підготовки докторів філософії та може бути рекомендованою до впровадження в освітній процес.

РЕЦЕНЗЕНТ

Доктор педагогічних наук, професор,
головний науковий співробітник
лабораторії фізичного розвитку і
зорового способу життя
Інституту проблем виховання НАПН України

Тетяна ФЕДОРЧЕНКО

